

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

เทศน์จากหัวใจที่เต็มไปด้วยธรรม

แต่ก่อนเดือนอ้ายเดือนยี่นี้ละฝนมักตก กำลังหนาวๆ พอฤดูหนาวปุ๊บฝนใส่ลงมาอย่างเต็มที่ เจอแทบทุกปี เขาเรียกเดือนอ้ายเดือนยี่ เดือนธันวาคม-มกราคม ฝนตกหน้าหนาวมาก มักเจอเสมอ เดือนอ้ายเดือนยี่เขาเรียกเดือนธันวาคม-มกราคมตก แล้วหนาวเสียด้วย ฝนตกหน้าหนาวมากเชียว มักโดนแทบทุกปีละ ตั้งแต่เที่ยวกรรมฐานอยู่ พอเดือนมีนา-เมษายนมากพระกรรมฐานมักจะขึ้นถ้ำ เดือนมีนา-เมษายนน้ำร้อนมักจะขึ้นถ้ำ แต่เดือนธันวาคม-มกราคมนี้อยู่ที่ราบๆ ไม่ได้ขึ้นถ้ำ นั่นละโดนฝนเอาตอนนั้น โอ้ ฝนตกหน้าหนาวมากนะ

พอพูดถึงเรื่องหนาวมากนี้ก็พ่อแม่ครูจารย์เรานี้ อยู่หนองผือท่านเอาผ้าห่มท่านนะ ผ้าที่ท่านห่มอยู่ทุกวัน เราเก็บเราดากอยู่ทุกวันๆ ท่านเอาผ้าที่ท่านห่มอยู่ทุกวัน ไปบังสุกุลให้เรา กุฏิเรามันสูงแค่นี้อยู่ตะวันออกกุฏิท่าน เพราะส่วนมากเราจะอยู่อย่างนั้น ละอยู่ใกล้ชิดกับท่าน คอยฟังเสียงท่านตลอด เวลาหน้าหนาวท่านเอาผ้าท่านห่มอยู่ทุกวันนี้ ก็เราดากเราเก็บอยู่ทุกวันมันก็รู้

กุฏิเรามันสูงแค่นี้ มองดูที่นอนของเราเห็นผ้าห่มมีดอกไม้รูปเทียนอย่างดินะ ท่านทำ เอาไปบังสุกุลไว้ที่นอนของเราวางไว้ตรงกลาง เรามองเห็นเราก็เลยขึ้นไปดู ผ้าอย่างไร ดูเป็นผ้าพ่อแม่ครูจารย์เราท่านห่มทุกวัน ก็เราเก็บเราดากอยู่ทุกวัน ไปเห็นโอ้ย ตาย นี่ผ้าพ่อแม่ครูจารย์นี้ เราก็เลยลงกราบเสียก่อน ท่านทำเรียบร้อยดีมาก ท่านเอาไปบังสุกุลให้เรา

ที่พูดอย่างนี้ก็คือว่าตัดสินทานตัวเอง เรามักจะเป็นอย่างนั้นตลอด ไปอยู่กับใครก็ตามเราทำคนเดียวเรา ไม่เกี่ยวกับใคร บิณฑบาตได้มาเท่าไรเอาเท่านั้น ไม่เอาของตามมาอะไรไม่เอาๆ ตลอด ท่านรู้จนได้ พระทั้งวัดจะรู้หรือไม่รู้เราปฏิบัติตัวของเราอย่างไร เราทำของเราอย่างนั้น บิณฑบาตได้มาเท่าไรนิดหน่อยพอ จัดใส่บาตรเรียบร้อยแล้วเอาไปไว้ที่ข้างฝาแล้วก็มาจัดอาหารถวายท่าน เป็นประจำเราเป็นคนจัดอาหารถวายท่าน

บทเวลาท่านจะทำ พอมานั่งเสียบ ท่านเตรียมไว้แต่เมื่อไรไม่ทราบเตรียมอาหารในบาตร อาหารเหล่านั้นก็อาหารเราจัดใส่บาตรถวายท่าน ปุบปัปมาเลยละเปิดฝาบาตรขอใส่บาตรหน่อยๆ บางที่ท่านก็ว่าศรัทธามาสายๆ ท่านว่าอย่างนั้น มาเปิดปุบเลยฝาบาตร เปิดฝาบาตรออกเลย ใส่เลย ถ้าอย่างนั้นเราก็ฉันทให้ ถ้าพ่อแม่ครูจารย์ทำ เพราะจอมปราชญ์กับจอมโง่มันต่างกัน ท่านเป็นจอมปราชญ์มาใส่บาตรจอมโง่

ทำให้เราได้พิจารณาทุกอย่าง อยู่กับใครก็ไม่เหมือนใครนี่เรา เราทำคนเดียว เราไม่ให้ใครทราบละ แต่พ่อแม่ครูจารย์ทราบจนได้ทุกอย่าง เราทำอะไรท่านทราบหมด พระเณรเต็มวัดจะทราบหรือไม่ทราบไม่รู้ เราทำของเราอย่างนั้น อาหารการกินได้มาเท่าไรได้เท่านั้นละ เอาเฉพาะมาในบาตร จัดเสร็จเรียบร้อยแล้วไปวางไว้ข้างฝาแล้วก็มาจัดอาหารถวายท่าน อย่างนั้นเป็นประจำ เราทำของเราอย่างนั้น

พระเณรทั้งวัดจะรู้หรือไม่รู้ก็ไม่ทราบแหละ แต่พ่อแม่ครูจารย์รู้ นานๆ ปุ๊บปุ๊บ มาใส่บาตรเราที่หนึ่ง ถ้าเป็นท่านใส่เราก็ตองฉัน ถ้าคนอื่นไม่ได้เด็ดขาด พระเณรกลัวเราเหมือนกลัวเสือตัวหนึ่งนะ อยู่กับพ่อแม่ครูจารย์ร้องลงมาก็คือกลัวเรา เพราะพ่อแม่ครูจารย์ท่านอยู่กุฏิ เรานี้มันสอดส่องตลอดกับพระกับเณร องค์ไหนเป็นอย่างไรๆ เราสอดส่องตลอดเพื่อความสงบ ไม่ระเะระกะภายในวัด

อยู่อย่างนั้นก็ต้องเป็นเราละคอยดูแลพระเณรตลอด ให้ท่านอยู่ผาสุกเย็นใจท่าน เพราะต่างองค์ต่างมาเอง ไม่มีได้นิมิตมา มาเอง อย่าให้ท่านหนักใจ มาระเะระกะ เราต้องได้คอยสอดส่องดูตลอดเวลา มันก็หนักเหมือนกันคอยดูพระดูเณร ดูความเรียบร้อยของพระของเณรในวัดเป็นประจำ แต่พระเณรนี้กลัวนะกลัวเรา กลัวมากอยู่นะ มันเอาจริงนี่ เราไม่ได้ทำแหละๆ แหละๆ ทำอะไร ทำจริงจังทุกอย่าง จะมาแหละแหละกับเราไม่ได้นะพระเณร

ทุกสิ่งทุกอย่างได้มาเราไม่ได้สนใจกับอะไร จัดให้หมู่ให้เพื่อนเสร็จแล้วเราไม่เอาอะไร ครั้นเวลาเราไปแล้วท่านก็ถามพระเณร แล้วท่านมหาท่านจัดให้พระทั้งหลาย แล้วท่านเอาอะไรบ้าง เนอะ ท่านสอบถามพระเณรเวลาเสียบๆ ก็เราไม่เอาอะไร เราก็คือเป็นข้อวัตรของเรา ก็มีผ้าสามผืนเท่านั้น จีวร สบง สังฆา กับผ้าอาบนํ้าผืนหนึ่ง เท่านั้นละ มีเท่านั้นเป็นประจำ เวลาที่มีผ้ามีอะไรมาหลายๆ ให้เราเป็นคนจัด เราก็จัดถวายพระ เสร็จเรียบร้อยแล้วเราไม่เอาอะไร เพราะเราถือผ้าสามผืนเท่านั้นเป็นปกติ

เวลาเราไม่อยู่หรือเราอยู่ท่านก็ถามพระ ท่านมหาจัดอะไรๆ ให้พระเณรแล้ว ท่านมหาเอาอะไรบ้างละ นั้นท่านถาม บอกว่าท่านไม่เอาก็บอกว่าไม่เอา เพราะเรามีผ้าสามผืนเราไม่เอาอะไร ที่นี้เวลาท่านจะทำนะ เพราะท่านดูเราอยู่ตลอดเวลา เวลาท่านจะทำผ้าเชามาถวายบังสกุลมากๆ ท่านให้ขึ้นขึ้นไปกุฏิท่านหมดเลย เต็มห้องเลย นี้อือให้ท่านมามากมา บางทีเราไปเที่ยวอยู่ ของเอาไปเต็มกุฏิไว้เลย ให้ท่านมามากมาเลือกเอาเสียก่อน

พอเรามาถึงปัจุบันนี้ โอ้ย ขนออกมาจากห้องท่านเต็มหมดเลย ของเต็มห้องกุฏิ เพื่อจะให้เราเลือกเอา เราก็คือไม่เอาอะไร เราก็คือปฏิบัติตามธุดงค์วัตรของเรา เราไม่เอา เอาผ้าสามผืนเท่านั้น มาถึงขนออกมาเลย เอาให้เลือกที่นี้ จะเลือกเอาผืนไหนท่านมหาให้เลือกเอา เราก็คือไม่เอาอะไรแหละ พอว่าเราไม่เอา เอาโละ ท่านก็โละลงหมด ออกหมด

เลยแจกพระแจกเณร ท่านทำอย่างนั้นละกับเรา คือเราไม่เอาอะไร แต่ท่านจะทราบหรือไม่ทราบไม่รู้แหละ คือเราใช้ผ้าสามผืนเท่านั้น จีวร สบง สังฆาฏิ กับผ้าอาบน้ำผืนหนึ่งเท่านั้น

ฉลาดแหลมคมจอมปราชญ์ ใครจะไปเกินพ่อแม่ครูจารย์มัน แหลมคมมากทีเดียว ท่านจอมปราชญ์ไฉ่เราจอมโง่ละซี จอมโง่ติดตามจอมปราชญ์มันจะติดตามท่านอย่างไรละ คนหนึ่งเป็นจอมปราชญ์ คนหนึ่งเป็นจอมโง่ เรานี้จอมโง่ท่านจอมปราชญ์ทุกอย่างท่านแหลมคมมากทีเดียว ตาดีหูดีทุกอย่าง แพล้นี้ใครไม่เห็นท่านเห็นแล้วเราไปหาท่านใหม่ ๆ เราก็ใช้ผ้าอย่างนั้น อยู่ได้สองวันตอนนั้นผ้าดูเหมือนจะอดอยากอยู่ปี ๒๔๘๔ สงครามโลกละมั้งผ้าอดอยาก

พอเราไปท่านดูเราแต่เมื่อไรไม่ทราบนะ อย่างนั้นแหละตาท่าน เราก็ไม่สนใจเราใช้อย่างนี้มาเป็นประจำ ปู้บปู้บเอาผ้ามา ท่านหาอุบายพูดนะ เวลาจะเอามาท่านพูดทิ้ง ๆ ไปอย่างนั้นละท่านพูดเป็นอุบายของท่าน เอาผ้านี้ถวายท่านมหา มองดูมันกำลังจะเห็นทำอยู่ ท่านว่าอย่างนั้นนะ ท่านพูดทิ้ง ๆ อุบายท่านจะให้เรา ความหมายท่านว่าอย่างนั้น นู่นนะดูผ้ามันจะเห็นทำอยู่นั้นนะ เห็นผ้าเราขาดเราอะไรบ้าง ท่านหาอุบายพูดทิ้ง ๆ ไป ความจริงท่านจะเอาผ้าให้เรา นั้นละอุบายจอมปราชญ์ ท่านว่าอย่างนั้น

ท่านอยู่เงียบ ๆ ท่านสบายพ่อแม่ครูจารย์มัน นั้นละความพอใจแล้วพอหมดไม่ได้มีอะไรอยากได้นั้นได้นี้ไม่มี คือความพอใจ เมื่อใจพอแล้วอะไรมันก็พอหมด ไม่สนใจกับอะไร อะไรมีมากมีน้อยไม่สนใจ ความพออยู่กับหัวใจแล้วเป็นอันว่าพอดี นี่ท่านพอทุกอย่างแล้วพ่อแม่ครูจารย์มัน ท่านอยู่กระต๊อบเล็ก ๆ นะ ท่านไปอยู่ที่ไหนท่านก็กั้นห้องศาลาอยู่ อย่างนั้นละท่านอยู่ กั้นห้องศาลา อยู่บ้านโคกนามนมมีแต่กั้นห้องศาลาอยู่ มาหนองผือก็กั้นห้องศาลาอยู่

ท่านอยู่อย่างเงียบ ๆ อยู่อย่างสบาย ๆ คนภายนอกมองเห็นก็สะดุดตาสะดุดใจแหละ แต่หลักก็จริง ๆ นั้นนะเมื่อใจพอทุกอย่างแล้วอะไรมันพอหมด มันไม่ได้สนใจกับอะไรละ ขอให้ใจพอ ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกันแล้วพอหมด อยู่ที่ไหนสบายหมด ขอให้ใจกับธรรมพอ ถ้าใจไม่พอเสียอย่างเดียวอะไรก็ไม่พอ ๆ ถ้าใจพอเสียอย่างเดียวอยู่ไหนสบายหมด อย่างพ่อแม่ครูจารย์มันนี่อยู่กระต๊อบเล็ก ๆ กั้นห้องอยู่ จะทำอะไรให้ท่านไม่เอา นี่มันสบายแล้ว ท่านว่าอย่างนั้น

คือใจนี้พอทุกอย่าง สิ่งเหล่านั้นพอได้อาศัยเท่านั้นเอง ท่านถือสิ่งเหล่านั้นพอได้อาศัย วางร่างอันนี้ลงเท่านั้นซากอสงเป็นนี้ เท่านั้นละท่านไม่อะไร คือภายในใจพอ พอทุกอย่าง ถ้าใจพอแล้วมันพอหมด ไม่ได้สนใจกับอะไร อันนั้นดีอันนี้ก็ดีไม่มี ไม่มีอะไรเลิศยิ่งกว่าธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน เลิศอยู่ที่นี้แล้วอะไรไม่สนใจละ มันสำคัญอยู่ที่ใจ

ถ้าใจพอแล้วพอหมด ถ้าใจไม่พอเสียอย่างเดียวอะไรก็ไม่พอ มันสำคัญอยู่ที่ใจพอ การอยู่นั้นมีแต่นักภาวนาด้วยกันนะ เจียบ พระจะมีจำนวนเท่าไรก็ตามเจียบหมด กลางวันเข้าอยู่ในป่าๆ หายเจียบ ในวัดว่างเปล่าหมดเลย จะมีพระองค์หนึ่งหรือสององค์อย่างมากอยู่คอยสังเกตการณ์ มีคนมาเกี่ยวข้องกับท่านบ้างอะไรบ้างคอยสังเกต นอกนั้นอยู่ในป่าหมดๆ เลย

นั่นนะท่านภาวนาท่านทำอย่างนั้น ไม่มีคน ทั้งๆ ที่พระเณรเต็มวัดอยู่ในป่าๆ หมด เจียบ แล้วอยู่องค์หนึ่งหรือสององค์คอยสังเกตการณ์เวลาคนมาเกี่ยวข้องกับท่าน มีเท่านั้น นอกนั้นเข้าอยู่ในป่าหมดเลยภาวนา ดูพระองค์ไหนเหมือนผ้าพับไว้ เรียบหมด เป็นอย่างนั้น พูดนี้มีแต่เรื่องอรรถเรื่องธรรม เรื่องโลกไม่มีเลย สำหรับพ่อแม่ครูจารย์มันไม่มี เรื่องโลกไม่มีเลย มีแต่เรื่องธรรมล้วนๆ อยู่อย่างนั้น มีพระมีเณรมากเท่าไรเหมือนไม่มี เหมือนวัดร้าง เจียบขนาดนั้น ต่างองค์ต่างสำรวมระวัง

จิตเป็นของสำคัญอันหนึ่ง ระวังภายในจิตใจก็เป็นการระวังทั่วๆ ไปหมด ถ้าใจไม่สำรวมเสียอย่างเดียวเพ่นพ่านไปหมด ใจสำรวมด้วยสติปัญญาอย่างเดียวมันก็เรียบไปหมด ท่านก็เรียบเราก็บ้าง เพราะต่างคนต่างรักษาจิต เวลาพูดขึ้นนี้มีแต่เรื่องสมาธิ เรื่องปัญญา ทะลุถึงนิพพาน ท่านพูดธรรมะกัน ท่านไม่ได้นำมาพูดละเรื่องโลกเรื่องสังสารไม่มีเลย มีแต่เรื่องอรรถเรื่องธรรมล้วนๆ

เวลาท่านเทศน์นี้ไหลไปเลยนะ คือออกจากใจล้วนๆๆ ออกจากใจ ใจมีแต่อรรถแต่ธรรมเต็มหัวใจ เวลาออกจากใจนี้เป็นธรรมล้วนๆ เราไปอยู่ที่แรกท่านเทศน์ถึง ๔ ชั่วโมง ครั้นต่อมาก็ลดลงมา ๓ ชั่วโมงเทศน์แต่ละครั้งๆ เราไปอยู่กับท่านที่แรก ๔ ชั่วโมง ต่อมาก็ลดลงมา ๓ ชั่วโมง แล้วมาถึง ๒ ชั่วโมง พอถึง ๒ ชั่วโมงแล้วจากนั้นท่านก็ไม่เทศน์ เวลาเทศน์นี้ไอ้สามสี่ชั่วโมงมันไม่รู้สึกในร่างกายว่าเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าอะไร คือจิตมันตั้ง ธรรมะท่านดีลงๆๆ จิตมันหมอบ บางทีหายเจียบเลย ร่างกายหายไปในขณะที่ฟังเทศน์ ท่านเทศน์ดีลงๆ จิตมันหมอบๆ สงบแนวเลย

นั่นละเทศน์ภาคปฏิบัติ ท่านไม่ได้อ่านตำรับตำรา ท่านเอาตำราใหญ่มาเทศน์อย่างพระพุทธเจ้า-สาวกท่านเทศน์ท่านถอดออกมาจากหัวใจที่เต็มไปด้วยธรรม ฟังนี้เพลินตลอดเลย เป็นอย่างนั้น พ่อแม่ครูจารย์มันเทศน์เป็นอย่างนั้น ไหลออกเลยเทศน์จึงว่าผู้ทรงมรรคทรงผล เทศน์ออกมาคำใดมีแต่อรรถแต่ธรรมล้วนๆ ฟังแล้วเพลินเทศน์ถึง ๔ ชั่วโมงไม่รู้ตัวนะ มันไม่ไปสนใจ บางทีร่างกายเหมือนว่าหายเจียบไป จิตมันแน่วลงอย่างนั้น

เดี๋ยวนี้จะหาที่ไหนละหาพระปฏิบัติแบบพ่อแม่ครูจารย์มัน มันโกโรโกโสไปหมด กรรณฐานเราเลยกลายเป็นกรรณฐานขุนนางไป กรรณฐานเจ้าชู้ กรรณฐานขุนนาง

ไป ไม่มีกรรมฐานเพื่ออรรถเพื่อธรรมมองแล้วงามตาใจ มีแต่ระเกะระกะๆ มันดูไม่ได้นะ พุดออกมาคำไหนมีแต่อรรถแต่ธรรมแต่มรรคแต่ผลนะ ผู้ฟังเพลินตลอด เป็นอย่างนั้น เรียกว่ามรรคผลนิพพานเหมือนว่าอยู่ชั่วเอื้อมๆๆ ท่านพุด มรรคผลนิพพาน สดๆ ร้อนๆ สดๆ ร้อนๆ เพราะท่านทรงไว้แล้ว ในหัวใจของท่านมีแต่มรรคผลนิพพาน เวลาแสดงออกมาก็เป็นมรรคผลนิพพานออกมา ผู้ฟังก็ดูดีมี ลืมเนื้อลืมตัว ในขณะที่ฟัง เพลินไปเลย เป็นอย่างนั้นละ

(ลูกศิษย์นำคณะไปปฏิบัติธรรมตามวัดต่างๆ) แล้วไปตรวจตราดูใหม่ละใคร ภวานายังไงๆ บ้าง หรือไปตรวจตราดูแล้วเจ้าของกลับมาหลับครอกๆ เหมอ จิตสงบดี ใหม่ละ (ดีเจ้าค่ะ) จิตสงบนี้เป็นของอัศจรรย์นะ โอ เวลามันสงบจริงๆ ได้ยินแต่พ่อแม่ ครูจารย์มาเล่าให้ฟังตอนท่านอยู่ถ้ำสาริกา จิตท่านรวม ที่ว่ามีผีใหญ่ตัวหนึ่งแบกตะบอง เหล็กมาจะมาตีท่าน จิตของท่านรวมนี้สว่างจ้าครอบโลกธาตุ ท่านว่าจั้น แล้วก็ผีใหญ่ มา แบกตะบองเหล็กมาจะมาฆ่าท่าน ท่านกับผีก็รบกัน สุดท้ายผีตายตัวเป็นลูกศิษย์ แล้วบอกว่า นครนายก นครราชสีมา แถวนั้น ผีตัวนี้จะเป็นเจ้าอำนาจครอบอยู่หมดเลย

พอผีตัวใหญ่แบกตะบองเหล็กจะมาตีท่านลงท่านแล้วถวายตัวเป็นลูกศิษย์ ผี เหล่านั้นก็ยอมหมดเลย ยอมพ่อแม่ครูจารย์นั้น เราได้ไปดูหมดแหละที่ท่านนั่งภาวนา ตรงไหนๆ ที่ถ้ำสาริกามันเป็นหลุม เดียวนี้เขาถมแล้วหลุม ท่านไปนั่งอยู่นั้น คือวันนั้น จิตมันผาดโผนอะไรก็ไม่ว่า ท่านว่าจั้น ผาดโผนต่อผาดโผนเลยชดกันเลย นั่งตรงนั้นมัน เผลอก็ให้มันตกลงนี้ท่านว่าจั้น ท่านไปนั่งอยู่ปากหลุมเลย หลุมลึก เอ้าถ้ามันเผลอให้ มันตกลงนี้ นั่นละตอนที่ท่านจะได้ธรรมอัศจรรย์

ที่แรกท่านดูเหมือนจะเป็นโรคริตสีดวงทวาร หรืออะไรเกี่ยวกับท้อง ยานี้ฉันก็ เคยหาย ยาสมุนไพรอยู่ตามแถวนั้นก็มี ครั้นเวลามันเป็นขึ้นมาก็หายตามสถานที่อยู่ เหล่านั้นเพราะเป็นยาสมุนไพรมาฉันมันก็หายๆ แต่วันนั้นมันไม่ยอมหาย วันจะเอากัน ใหญ่มันไม่ยอมหาย ชดกันเลยท่านว่า เรียกว่าสละตายใส่กัน หลุมนั้นเดี๋ยวนี้ดูว่าเขาถม แล้วนะ ตอนเราไปแต่ก่อนยังเป็นหลุมลึกๆ อยู่ ท่านเล่าให้ฟังเราก็ไปดู ไปก็เห็นจริงๆ เดียวนี้เขาถมแล้ว

ทีนี้เวลาไปนั่งปากหลุม เวลาเผลอให้มันตกลงนี้เลยท่านว่า นั่นละเลยจิต รวมใหญ่ ที่ว่าผีใหญ่มา ท่านเล่าให้ฟัง จิตลงผิงเลย สว่างจ้าครอบโลกธาตุ แล้วก็ผี ใหญ่จะมาฆ่าท่าน สุดท้ายก็มาอมบตัวถวายตัวเป็นลูกศิษย์ท่านผีใหญ่ตัวนั้น ท่านเล่าให้ ฟัง ที่ถ้ำสาริกา เราไปดูหมด ตอนยังหนุ่มอยู่ขึ้นไปข้างบน ไปดูสถานที่ท่านอยู่ ดูซอกๆ แชกๆ ดูหมด เดียวนี้ขึ้นไม่ได้แล้ว ไปแค่ตีนเขาเท่านั้นไม่ขึ้น แต่ก่อนขึ้นเรื่อย ท่านไป อยู่ทีนั้น ท่านได้กำลังใจที่นั่นละหลวงปู่มั่นเรา ถ้ำสาริกา เพราะฉะนั้นเราถึงไปบ่อยๆ

ไปกรุงเทพเวลาว่างก็ไปถ้ำสาริกา นครนายก ไปดูสถานที่ มั่นรีนเริง ดูร่องรอยที่ท่านมาบำเพ็ญท่านนั้นเรารู้สึกว่ารีนเริงในใจนะ ตามร่องรอยท่านไป ท่านไปที่ไหนอยู่ที่ไหนบ้าง เพราะเราสืบทราบหมดแล้ว เราก็ไปตามร่องรอยที่ท่านอยู่ มั่นรีนเริงดีนะ แต่เวลานี้ขึ้นไม่ได้แล้ว ไปก็ไปแค่ดินเขาดินเดียว ดีไม่ดีเขายังต้องมีแคร่หามเราขึ้นอีกต่อไปมันจะขึ้นไม่ได้แหละ

ท่านได้กำลังใจมากที่ถ้ำสาริกา นี่เราก็ไปดูหมด แต่ก่อนไปดูตั้งแต่ยังหนุ่มน้อยนะ ขึ้นไปนี่ท่านอยู่ตรงนั้นๆ เราตามไปหมด มันมีภูเขาสูงหนึ่งขวางอยู่ ท่านไปอยู่ทางโน้นเราก็ตามไปดูหมดแต่ก่อนเพราะยังหนุ่มน้อย อายุยังน้อยอยู่ แข็งแรงไปได้สบายเดี๋ยวนี้ไปไม่ได้ แม้แต่ขึ้นไปแค่นี้เขาก็ได้หามขึ้นไป ที่เขาสร้างสำนักไว้ ขึ้นโน้นเราไม่ขึ้นแหละ ขึ้นไปนี่เขาก็ยังได้อาแคร่มาหามเราขึ้นไปพัก มั่นรีนเริงนะ พ่อแม่ครูจารย์มันไปอยู่ที่ไหนเราจะติดตามดูทุกแห่งๆ ไปเลย แค่ว่าตามรอยของท่านเราก็ชุ่มเย็น ร่องรอยของท่านเป็นร่องรอยของผู้ทรงอรรถทรงธรรมบำเพ็ญธรรม รู้สึกว่าชุ่มเย็นดี

ไปที่ไรไปทุกที่ไปถ้ำสาริกา ไปกรุงเทพว่างๆ ไปเลย ไปถ้ำสาริกา ไปไม่ได้ขึ้นไปแค่นี้ก็เอา เขาหามขึ้นไปแค่นั้น นั่นสถานที่สำคัญที่ท่านได้อรรถได้ธรรมแปลกประหลาดอัศจรรย์ได้ที่นั่น เราก็ติดตามไปดูหมดนั่นแหละ เอาละเลิกละ

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

สถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ